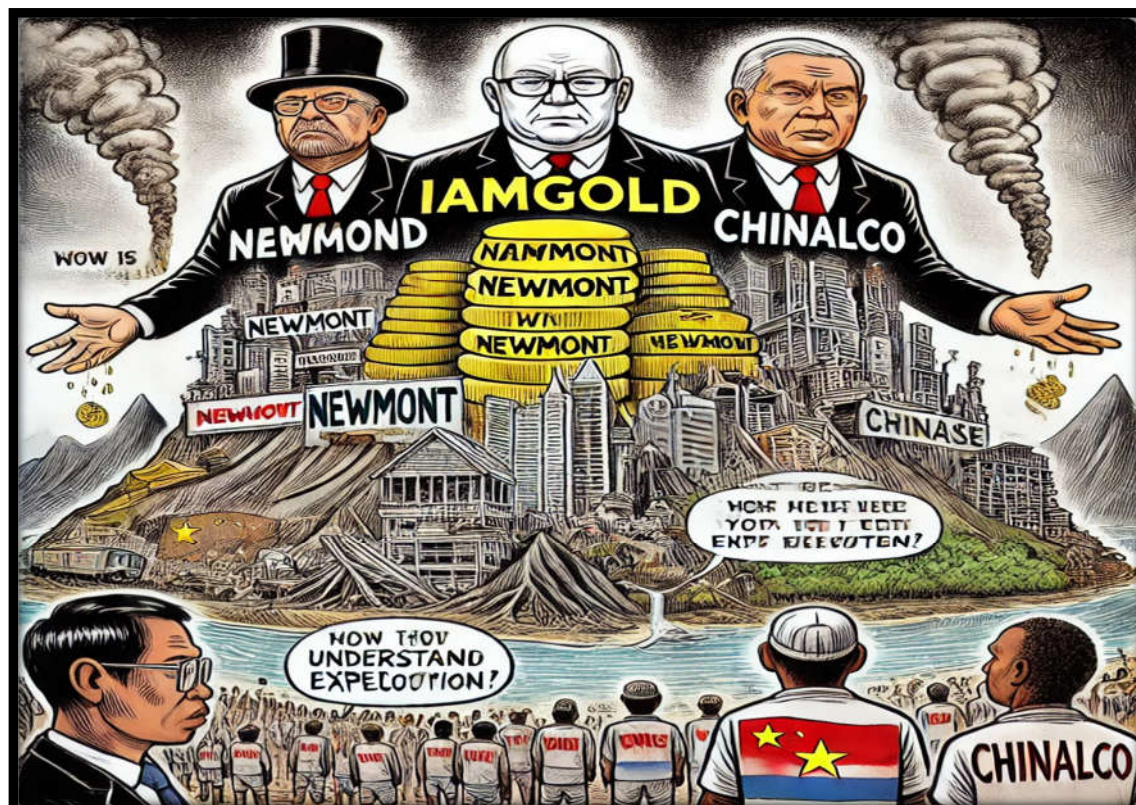

Van Brokopondo tot Bakhuys:

Hoe Surinamers Zichzelf
Verkopen aan Chinalco

ANAND BIHARIE

STATEMENTS DIE DE INHOUD EN STREKKING VAN DE ANALYSE WEERSPIEGELEN :

1. "Suriname Uitverkocht: Het Bauxietdictaat van Chinalco"

- Krachtige statement die de exploitatie en eenzijdigheid van de overeenkomst benadrukt.

2. "Een Nieuwe Koloniale Ramp: De Chinalco-Overeenkomst Ontleed"

- Wijst op de historische parallellen met koloniale uitbuiting.

3. "Grondwet of Grondroef? Waarom de Chinalco-Deal Niet Door Mag Gaan"

- Legt de nadruk op de juridische strijdigheid van de overeenkomst.

4. "Het Verraad van West-Suriname: Bauxiet voor een Schijntje"

- Beschuldigende statement gericht op het verlies van nationale rijkdom.

5. "Suriname in de Uitverkoop: De Ware Kosten van de Chinalco-Deal"

- Nodigt de lezer uit om na te denken over de werkelijke gevolgen.

6. "Chinalco's Dictaat: Hoe Suriname Zijn Soevereiniteit Verliest"

- Benadrukt de politieke en economische afhankelijkheid die uit de overeenkomst voortvloeit.

7. "De Bauxietfraude: Waarom Chinalco's Overeenkomst Juridisch Nietig is"

- Een statement die focust op de juridische onhoudbaarheid.

8. "Het Parlement Op de Proef: Zeg Nee tegen de Chinalco-Deal"

- Een directe oproep aan parlementariërs om stelling te nemen.

9. "Bauxiet voor Broodkruimels: Suriname's Natuurlijke Rijkdom Geplunderd"

- Poëtische maar scherpe weergave van de uitbuiting.

10. "Van Brokopondo tot Bakhuis: Wanneer Wordt Suriname Wakker?"

- Historische verwijzing naar eerdere nadelige deals.

INHOUDSOPGAVE

1. DEEL I. BAUXIET DEAL ANALYSE
2. DEEL II. VERDIEPENDE ANALYSE
3. DEEL III. VERDIEPENDE ANALYSE
4. DEEL IV. VERDIEPENDE ANALYSE
5. DEEL V. CENTRALE VRAAGSTELLING & VERWERPING BAUXIET OVEREENKOMST
6. DEEL VI. MILIEU RAAMWET EN CHINALCO'S MER
7. DEEL VII. INTERNATIONALE BELEID INZAKE NATUURLIJKE HULPBRONNEN
8. DEEL VIII. ARTIKEL IN STARNIEUWS.COM

“ ----- ”

DUIDING BAUXIET DEAL SANTOKHI – CHINALCO

“ CHINA'S MACHT STAAT BOVEN DE SURINAAMSE TRIAS POLITICA ”

DEEL I. BAUXIET DEAL ANALYSE

Inleiding

De regering van Suriname heeft een conceptovereenkomst gesloten met de Aluminum Corporation of China (Chinalco) voor de exploitatie van de bauxietvoorkomens in West-Suriname. Deze overeenkomst, vergelijkbaar met eerdere desastreuze overeenkomsten in de goud- en oliesector, kenmerkt zich door structurele ongelijkheden, juridische tekortkomingen en een flagrante schending van nationale en internationale normen. Dit rapport analyseert de inhoud van de voorgestelde concessieovereenkomst en legt uit waarom deze onacceptabel is, zowel vanuit juridisch als economisch oogpunt.

O. Context: Suriname's Historische Economische Verraad

1. Eerdere Rampovereenkomsten:

- *Goudsector:* De goudovereenkomsten met lamgold Corp en Newmont Corp hebben Suriname in een vergelijkbare situatie gebracht, waarbij marginale afdrachten en belastingvrijstellingen de staat beroofden van eerlijke inkomsten, terwijl corruptie welig tierde.
- *Oliecontracten:* De productieovereenkomsten met Apache Corp en TotalEnergies zijn eveneens nadelig gebleken, met fiscale en wettelijke constructies die de Surinaamse bevolking ernstig benadelen.

2. Structurele Corruptie:

- Surinaamse staatsbedrijven, zoals Staatsolie, worden routinematig misbruikt als tussenpersonen om onwettige en onethische overeenkomsten met buitenlandse multinationals te legitimeren. De goudfraude van de regering, met stilzwijgende medewerking van internationale partners, heeft de geloofwaardigheid van de staat ondermijnd.

3. Armoede en Ongelijkheid:

- Ondanks de rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen leeft een groot deel van de bevolking in armoede, terwijl buitenlandse ondernemingen onredelijke voordelen genieten. De voorgenomen concessie aan Chinalco zou deze ongelijkheid verder verdiepen.

I. Analyse van de Chinalco-overeenkomst

A. Investeringsbelang van Suriname

1. Aandelenparticipatie:

- Suriname krijgt een **passief aandelenbelang van 13%** in zowel de Mijnmaatschappij (Mine Company) als de Infrastructuurmaatschappij (Infrastructure Company) die zullen worden opgericht voor de uitvoering van het project.

- Dit aandelenbelang is volledig *carried*, wat betekent dat Suriname geen kapitaalbijdrage hoeft te leveren voor de initiële investeringen.
- 2. Beperkte zeggenschap:**
  - Het aandelenbelang van 13% biedt geen significante managementcontrole of invloed op operationele beslissingen. Chinalco behoudt volledige operationele en strategische controle.
- 3. Financiële voordelen:**
  - Suriname ontvangt dividendbetalingen op basis van het aandelenbelang, mits de Mijnmaatschappij en Infrastructuurmaatschappij winst maken en dividend uitkeren.
  - Er is geen expliciete garantie op minimuminkomsten of andere directe financiële afdrachten buiten royalty's en community development funds.
- 4. Royalty's:**
  - Naast het aandelenbelang ontvangt Suriname royalty-betalingen die variëren tussen 3,5% en 5% van de omzet, afhankelijk van wereldmarktprijzen.
- 5. Community Development Fund:**
  - Er wordt 0,5% van de jaarlijkse omzet toegewezen aan een fonds voor gemeenschapsontwikkeling, maar de controle over dit fonds is gedeeld met Chinalco en andere partijen.

B. Beoordeling van het Investeringsbelang

- 1. Passieve rol:**
  - Het 13% aandelenbelang is passief en biedt geen directe invloed op bedrijfsvoering of strategische beslissingen, wat de mogelijkheid beperkt om Surinaamse belangen effectief te vertegenwoordigen.
- 2. Geen kapitaalbreng:**
  - Hoewel Suriname geen initiële investering hoeft te doen, betekent dit ook dat het geen aanspraak kan maken op een groter belang of zeggenschap in het project.
- 3. Financiële afhankelijkheid van dividend:**
  - Dividendbetalingen zijn afhankelijk van de winstgevendheid van de bedrijven. Indien de exploitatie niet winstgevend wordt of de winst door fiscale strategieën wordt verminderd, ontvangt Suriname mogelijk geen significante betalingen.
- 4. Vergelijking met internationale standaarden:**
  - Het aandelenbelang en de royalty's lijken laag in vergelijking met internationale standaarden, waar ontwikkelingslanden doorgaans een groter aandelenbelang (20-30%) en hogere royalty's (6-10%) bedingen.
- 5. Beperkte waardecreatie:**
  - Het ontbreken van verplichtingen voor lokale verwerking of significante werkgelegenheidsinitiatieven beperkt de economische waarde die Suriname rechtstreeks uit het project haalt.

C. Conclusie

Het investeringsbelang van de Republiek Suriname in de voorgenomen Bauxiet Mineralen Overeenkomst is uiterst beperkt. Het passieve aandelenbelang van 13%, in combinatie met de lage royalty's en het gebrek aan strategische controle, wijst op een onevenredige verdeling van rechten en voordelen in het voordeel van Chinalco. Deze voorwaarden bieden minimale economische en strategische waarde voor de Republiek Suriname, terwijl het land zijn natuurlijke hulpbronnen overdraagt aan een buitenlandse onderneming.

Een heronderhandeling is noodzakelijk om een evenwichtiger en eerlijker belang voor Suriname te garanderen.

D. De conceptovereenkomst bevat bepalingen die de onevenredigheid tussen de belangen van Chinalco en die van Suriname pijnlijk blootleggen:

1. Belastingvrijstellingen:

- Chinalco is vrijgesteld van vrijwel **alle belastingverplichtingen**, waaronder inkomstenbelasting, dividendbelasting, en btw. Dit is in strijd met de Surinaamse fiscale wetgeving en creëert een scheve concurrentiepositie voor lokale ondernemers.

2. Lage Royalty's:

- De royaltypercentages variëren tussen 3,5% en 5%, afhankelijk van de wereldmarktprijzen. Dit is aanzienlijk lager dan internationale standaarden en volstrekt ontoereikend om Suriname eerlijk te compenseren voor de exploitatie van haar natuurlijke hulpbronnen.

3. Volledige Controle door Chinalco:

- Chinalco krijgt exclusieve rechten op infrastructuur en exploitatie, zonder significante inmenging of controle door Suriname. Zelfs strategische activa zoals havens en spoorwegen vallen onder Chinalco's beheer.

4. Geen Transparantie:

- Er is geen openbare aanbesteding geweest. De onderhandelingen zijn achter gesloten deuren gevoerd, wat wijst op een gebrek aan transparantie en mogelijke corruptie.

5. Economische Uitbuiting:

- De winsten worden vrijwel volledig gerepatriëerd naar China, terwijl Suriname beperkt blijft tot een passief aandelenbelang van 13%, zonder zeggenschap of managementinmenging.

6. Milieuverplichtingen:

- Hoewel er eisen zijn voor milieu-effectrapportages, ontbreken harde garanties voor herstel en rehabilitatie van mijnbouwgebieden, wat aanzienlijke ecologische schade voor Suriname betekent.

II. Juridische Bezwaren

1. Schending van de Grondwet:

- De Surinaamse grondwet stelt dat natuurlijke hulpbronnen eigendom zijn van het volk. Het overdragen van bijna volledige controle aan Chinalco zonder significante tegenprestatie is een duidelijke schending van dit principe.

2. In strijd met fiscale wetgeving:

- De verstrekte belastingvrijstellingen schenden de fiscale gelijkheidsprincipes en bevoordelen een buitenlandse onderneming boven nationale bedrijven.

3. Inconsistentie met Internationale Normen:

- Volgens de *Foreign Corrupt Practices Act (FCPA) 1997* en EU-regelgeving is deze overeenkomst in strijd met eerlijke handelspraktijken. Het gebrek aan transparantie en het vermoedelijke misbruik van bevoegdheden door de overheid en staatsbedrijven kunnen als corruptie worden gekwalificeerd.

4. Schending van Soevereiniteit:

- Door concessies toe te staan zonder openbare aanbesteding of parlementaire goedkeuring, overschrijdt de regering haar bevoegdheden, wat constitutioneel onrechtmatig is.

III. Nadelen voor Suriname vs. Voordelen voor Chinalco

ASPECTEN	NADELEN voor SURINAME	VOORDELEN voor CHINA [CHINALCO]
INKOMSTEN	Lage royalty's en Alle belastingvrijstellingen	Maximale winsten zonder belastingbetalingen
MILIEU	Ecologische schade zonder adequate compensatie	Minimale verplichtingen
ECONOMISCHE CONTROLE/MACHT	Beperkte zeggenschap en gebrek aan transparantie. Beperking Bevoegdheden van De Nationale Assemblee	Volledige exploitatie- en infrastructuurcontrole
WERKGELEGENHEID	Beperkte garanties voor lokale werkgelegenheid	Vrijheid in personeelskeuze

Conclusie: Een Onwettige en Onacceptabele Overeenkomst

De voorgenomen overeenkomst met Chinalco is onacceptabel vanwege de volgende redenen:

1. **Onevenredige bevoordeling:** De voordelen voor Chinalco staan niet in verhouding tot de schade en beperkingen voor Suriname.
2. **Schending van wet- en regelgeving:** De overeenkomst is in strijd met de Surinaamse grondwet, fiscale wetgeving, en internationale anti-corruptienormen.
3. **Economische uitbuiting:** Suriname wordt gereduceerd tot een leverancier van grondstoffen zonder betekenisvolle voordelen voor de bevolking.

Eindoordeel

De regering van Suriname moet deze overeenkomst onmiddellijk herzien en transparantie garanderen. Het huidige voorstel legt de basis voor decennia van economische en ecologische schade en is een nieuw dieptepunt in het beheer van nationale hulpbronnen. Dit is niet alleen een slechte deal, maar een nationale schande die toekomstige generaties zal belasten. Suriname verdient beter dan deze koloniale uitverkoop van zijn natuurlijke rijkdommen.

DEEL II. VERDIEPENDE ANALYSE

Rapport van Bevindingen: Analyse van de Concept Bauxietovereenkomst tussen Suriname en Chinalco

1. Omvang van de Concessie

- I. Omvang: De concessie betreft de West-Suriname Bakhuis bauxietreserves, met geografische coördinaten uiteengezet in Appendix B van de overeenkomst

- II. Opmerking: De exacte oppervlakte wordt niet expliciet in hectares genoemd, maar omvat een groot gebied met significante mijnbouwactiviteiten.

2. Investeringsbedrag

- A. Totale investering: USD 426 miljoen, inclusief mijnbouw, infrastructuur, havenwerken en baggerwerkzaamheden

- B. Categorieën:
  - III. Mijnbouwontwikkeling.
  - IV. Constructie van infrastructuur zoals spoorwegen en havenuitbreidingen.
  - V. Milieustudies en voorbereidende werkzaamheden.

Opmerking: Er is geen gedetailleerd tijdschema of verdeling van fondsen per categorie beschikbaar.

3. Extractie of Raffinage

- C. Huidige plannen: De initiële focus ligt op de extractie van bauxiet. Er is een verplichting opgenomen voor haalbaarheidsstudies naar een alumina-raffinaderij en een smelter

- D. Haalbaarheidsstudies:
  - VI. Studie voor de raffinaderij: binnen 18 maanden na ondertekening.
  - VII. Studie voor de smelter: binnen 18 maanden na voltooiing van de raffinaderijstudie

Opmerking: Geen concrete verplichting om raffinage in Suriname te implementeren.

4. Aandeel van Suriname

- E. Aandeel: 13% gratis belang in zowel de mijnbouw- als de infrastructuurbedrijven
- F. Opmerking: Dit aandeel is passief, zonder invloed op managementbeslissingen.

5. Royaltystructuur

- G. Tariefstructuur: Variabel, afhankelijk van de CIF-prijs:
  1. 3,5% bij $\leq$ USD 80/ton.
  2. 4,0% bij USD 80-90/ton.
  3. 4,5% bij USD 90-100/ton.
  4. 5,0% bij $>$ USD 100/ton
- H. Opmerking: De royaltypercentages zijn relatief laag en gekoppeld aan exportprijzen, wat de inkomsten van Suriname kwetsbaar maakt voor prijsschommelingen.

6. Arbeidsplaatsen

- **Aantal:** Er wordt gesproken over 500 banen, met nadruk op lokaal personeel in ongeschoolde en geschoolde arbeid
- **Categorieën:**
  - A. Ongeschoolde arbeid: 100% lokaal vanaf jaar 3.
  - B. Professionele arbeid: oplopend tot 80% lokaal na 7 jaar

7. Productiecapaciteit

- **Bauxietproductie:** Tussen 6 en 10 miljoen natte metrische ton per jaar
- **Opmerking:** Dit is afhankelijk van haalbaarheidsstudies en kan worden uitgebreid.

8. Deelname van Suriname

- **Vorm van deelname:** Passief aandeelhouderschap zonder managementcontrole. Suriname heeft een veto op liquidatie, maar geen zeggenschap over dagelijkse operaties

- **Winstdeling:** Recht op dividenden vanuit het aandeelhouderschap.

9. Overige Belangrijke Kernzaken

- Belastingvrijstellingen: Vrijstellingen voor inkomstenbelasting, btw, invoerrechten, en andere belastingen.
- Lokale betrokkenheid: Quota voor lokale goederen en diensten, met een stijgende verplichting over 10 jaar.
- Milieumaatregelen: Chinalco is verplicht milieustudies uit te voeren en herstelplannen op te stellen, maar de controlemechanismen zijn zwak.

Conclusie

De conceptovereenkomst is duidelijk in het voordeel van Chinalco. De passieve rol van Suriname, de lage royaltpercentages, en de uitgebreide belastingvrijstellingen ondermijnen het potentieel voor duurzame ontwikkeling. Het ontbreken van bindende verplichtingen voor raffinage en lokale capaciteitsopbouw wijst op een eenzijdige deal die voornamelijk de buitenlandse investeerder bevoordeelt. Deze overeenkomst vereist een kritische herziening voordat het parlement goedkeuring verleent.

DEEL III. VERDIEPENDE ANALYSE

Kritische Kanttekeningen bij de Concept Bauxietovereenkomst met Chinalco

1. Beperkte Economische Voordelen voor Suriname

- Royaltypercentages zijn laag en variabel, met een maximum van slechts 5%, terwijl internationale normen doorgaans 10% bedragen.
- Suriname heeft slechts een passief belang van 13% zonder invloed op management- of strategische beslissingen.
- Geen bindende verplichting voor raffinage of verdere verwerking in Suriname, wat de economische meerwaarde beperkt.

2. Disproportionele Bevoordeling van Chinalco

- Omvangrijke belastingvrijstellingen, waaronder vrijstelling van inkomstenbelasting, btw, en invoerrechten, verminderen de potentiële inkomsten voor Suriname.
- Stabiliteitsclausule beperkt de fiscale en regelgevende autonomie van Suriname, waardoor toekomstige beleidsaanpassingen worden bemoeilijkt.

3. Onvoldoende Controlemechanismen

- Controle op milieuverplichtingen en herstelmaatregelen is zwak, met beperkte sancties bij niet-naleving.
- Geen transparantie in hoe investeringsfondsen van USD 426 miljoen zullen worden verdeeld en beheerd.

4. Lage Lokale Betrokkenheid

- Slechts 500 banen worden gecreëerd, wat beperkt is gezien de omvang van het project.
- Lokale werkgelegenheid en capaciteitsopbouw groeien langzaam; pas na 7 jaar wordt 80% van de professionele arbeid lokaal ingevuld.

5. Geopolitieke en Strategische Risico's

- De afhankelijkheid van een buitenlandse onderneming zonder strenge garanties ondermijnt de controle van Suriname over zijn eigen natuurlijke hulpbronnen.
- De projectvoortgang is afhankelijk van onzekere haalbaarheidsstudies voor raffinage en smelters, zonder bindende verplichtingen voor implementatie.

6. Gebrek aan Transparantie en Evenwicht

- Het ontbreken van een openbare aanbesteding roept vragen op over de transparantie van het proces.
- De algemene voorwaarden wijzen op een eenzijdige overeenkomst die voornamelijk de buitenlandse investeerder bevoordeelt.

7. Geen Duurzame Langetermijnstrategie

- Het plan richt zich voornamelijk op korte termijn bauxietexport, zonder een duidelijke visie voor duurzame ontwikkeling en diversificatie van de economie.

Deze kritische kanttekeningen benadrukken de eenzijdige en nadelige aard van de conceptovereenkomst. Het is essentieel dat deze punten worden aangepakt voordat de overeenkomst verder wordt besproken of goedgekeurd door het parlement.

DEEL IV. VERDIEPENDE ANALYSE

Kritische Kanttekeningen inzake Media Beweringen Commissie Ontwikkeling West Suriname Bauxiet

1. Optimisme over de Tijdslijn

- **Bewering:** De productie zou al in 2025 kunnen beginnen met de opzet van een mijn, en de export start in 2026.
-
- **Opmerking:** Deze tijdslijn lijkt ambitieus, gezien de schaal van de benodigde infrastructuur (mijnen, treinrails, haven, baggerwerkzaamheden). Er lijkt geen uitgebreide analyse te zijn gepresenteerd van mogelijke vertragingen of obstakels, zoals milieustudies of financieringskwesties.

2. Variabele Royalty-Structuur

- **Bewering:** De royalty is variabel en gekoppeld aan de wereldmarktprijs van bauxiet. Bij een prijs van USD 86 is de royalty USD 4 per ton, met een stijging van 0,5% voor elke USD 10 extra.
-
- **Opmerking:**
  - Een royalty van **USD 4 bij een prijs van USD 86** betekent slechts 4,65% van de verkoopwaarde, wat **laag** is in vergelijking met internationale normen.
  - Het koppelen van een stijging van 0,5% aan elke USD 10 toename lijkt een minimale aanpassing en **kan Suriname beperkte inkomsten opleveren bij fluctuerende prijzen.**

3. Initiële Investering van USD 426 miljoen

- **Bewering:** Chinalco zal USD 426 miljoen investeren in mijnbouw, infrastructuur, havenwerken en baggerwerkzaamheden.
-
- **Opmerking:**
  - Hoewel de investering substantieel lijkt, worden er geen details gegeven over de verdeling van deze fondsen, wie eigenaar wordt van de infrastructuur, of hoeveel van de investering gericht is op directe voordelen voor Suriname.
  - De afhankelijkheid van toekomstige uitbreidingen (zoals raffinaderijen of smelters) blijft speculatief en biedt geen garanties.

4. Werkgelegenheid en Lokale Impact

- **Bewering:** Er zullen 500 banen in de mijnsector worden gecreëerd, met een boost voor de lokale economie.
-
- **Opmerking:**
  - Dit aantal banen is bescheiden gezien de omvang van de concessie (20.000 hectare) en het strategische belang van de mijnbouwsector.
  - Er is geen duidelijkheid over de aard van de banen (tijdelijk of permanent) en of er voldoende training en capaciteitsopbouw voor de lokale gemeenschap wordt geboden.

5. Milieu- en Rehabilitatiemaatregelen

- **Bewering:** Chinalco moet milieustudies uitvoeren, mijnen rehabiliteren en een fonds opzetten voor mijnsluiting.
-
- **Opmerking:**
  - Deze maatregelen zijn positief, maar zonder openbaar gemaakte financiële waarborgen of boetebepalingen blijft het onduidelijk hoe effectief deze verplichtingen gehandhaafd worden.
  - De controlemechanismen, afhankelijk van Surinaamse instanties, vereisen sterke institutionele capaciteit, die in het verleden vaak ontbrak.

6. Goedkeuring van Lokale Gemeenschappen

- **Bewering:** De lokale gemeenschappen hebben ingestemd met de plannen.
- **Opmerking:**
  - Er zijn geen details verstrekt over hoe deze instemming is verkregen of of er significante zorgen of bezwaren waren. Dit roept vragen op over de mate van inclusiviteit en participatie bij besluitvorming.

Algemene Kritische Analyse

1. **Ambitieuw maar vaag:** De plannen lijken ambitieus, maar er ontbreken specifieke details over hoe risico's en uitdagingen worden aangepakt.
2. **Minimale economische voordelen:** De voorgestelde royalty en investeringsverdeling doen vermoeden dat Suriname minder profiteert dan wenselijk, wat vergelijkbaar is met eerdere nadelige bauxiet- en gouddeals.
3. **Controle en handhaving:** Hoewel milieu- en rehabilitatiemaatregelen worden genoemd, is het vertrouwen in de handhaving door Surinaamse instanties onzeker.
4. **Lage transparantie:** Er is weinig tot geen informatie over de precieze financiële afspraken, infrastructuureigendom of risicoverdeling.

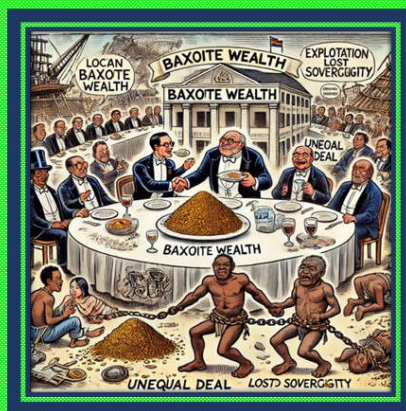
Conclusie

De uitspraken van de commissie lijken optimistisch en oppervlakkig, maar missen een solide onderbouwing van de economische en institutionele implicaties voor Suriname. Het parlement moet deze beweringen kritisch beoordelen en eisen dat gedetailleerdere informatie wordt verstrekt voordat verdere stappen worden genomen. Zonder adequate garanties en transparantie loopt Suriname het risico op een nadelige overeenkomst.

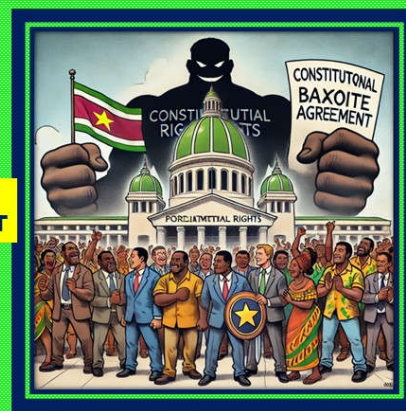
IMPERIALISME ⇄ KOLONIALISME ⇄ NEOKOLONIALISME ⇄ MEESTER & SLAAF ⇄ UITBUITING ⇄ STAATSKASROOF

Een Kolossale Illusie, Manipulaties en Blind Egoïsme uit ons Verleden

CHINALOKHISTÁN

Volkverarming, Chinees Dictaat

Staatsverraad met Handtekening

DEEL V. CENTRALE VRAAGSTELLING & VERWERPING BAUXIET OVEREENKOMST

Waarom de Bauxiet-overeenkomst Niet Kan en Mag Worden Goedgekeurd

De conceptovereenkomst tussen de Staat Suriname en Chinalco is juridisch en feitelijk onhoudbaar. Goedkeuring door het parlement zou een ernstige schending zijn van de Grondwet en nationale belangen, en daarmee een onaanvaardbare precedent scheppen voor toekomstige overeenkomsten.

1. Grondwettelijke Schendingen

- **Belastingvrijstellingen:** De overeenkomst verleent Chinalco uitgebreide vrijstellingen van inkomstenbelasting, btw, invoerrechten en andere heffingen. Hoewel deze vrijstellingen in de overeenkomst zijn opgenomen en nu ter goedkeuring aan het parlement zijn voorgelegd, zijn ze in strijd met **Artikel 156 van de Grondwet**, dat bepaalt dat belastingen uitsluitend via wetgeving mogen worden ingesteld, gewijzigd of afgeschaft. Het parlement kan deze vrijstellingen niet goedkeuren zonder de fundamentele fiscale wetgeving te ondermijnen.
- **Beperking van wetgevende autonomie:** De stabiliteitsclausule in de overeenkomst beperkt de mogelijkheid van toekomstige parlementen om fiscale wetgeving aan te passen. Dit staat in directe strijd met **Artikel 73 van de Grondwet**, dat de wetgevende macht exclusief toewijst aan het parlement. Door deze clausule goed te keuren, zou het parlement zijn eigen autonomie prijsgeven.

2. Onevenredige Economische Lasten

- De royaltystructuur, met percentages variërend van 3,5% tot maximaal 5%, is niet marktconform en biedt een minimale compensatie voor de exploitatie van Suriname's natuurlijke hulpbronnen. Dit druist in tegen **Artikel 41 van de Grondwet**, dat vereist dat natuurlijke hulpbronnen ten voordele van de samenleving worden beheerd. Het parlement kan dit niet goedkeuren zonder zijn verplichting jegens het volk te verzaken.

3. Onherstelbare Economische Schade

- De voorgestelde passieve deelname van Suriname, met een belang van slechts 13% en zonder controle over strategische beslissingen, biedt geen waarborgen voor een rechtvaardige verdeling van de opbrengsten. Bovendien dreigen de uitgebreide belastingvrijstellingen de staatskas ernstig te benadelen en de economische ongelijkheid te vergroten.

Conclusie

Goedkeuring van deze overeenkomst door het parlement zou een flagrante schending zijn van de Grondwet en de economische soevereiniteit van Suriname. Het parlement

heeft de plicht om op te komen voor het nationale belang en deze schadelijke overeenkomst resoluut te verwerpen. Alleen zo kan worden voorkomen dat Suriname opnieuw wordt uitgeleverd aan buitenlandse uitbuiting.

“ ----- ”

DEEL VI. MILIEU RAAMWET EN CHINALCO'S MER

Tekortkomingen in de Milieu Raamwet

De Milieu Raamwet van Suriname (2020) vormt de wettelijke basis voor milieubeheer, maar vertoont ernstige lacunes die de uitvoering van een effectieve Milieu Effect Rapportage (MER) in gevaar brengen. Deze tekortkomingen ondermijnen het vermogen van de overheid om grote projecten zoals de bauxietmijnbouw adequaat te beoordelen en te reguleren.

1. Gebrek aan Concrete Toetsingsnormen

- Artikel 22 t/m 25 van de Milieu Raamwet stelt dat de Nationale Milieu Autoriteit (NMA) bevoegd is om een Milieu Effect Analyse (MEA) en een MER te eisen. Echter, de precieze criteria, procedures en normen waaraan een MER moet voldoen, worden slechts op staatsbesluitniveau geregeld en ontbreken in de wet zelf. Dit scheidt onzekerheid over hoe MER's objectief beoordeeld kunnen worden.
- Er zijn geen duidelijke minimumeisen vastgesteld voor de inhoud, methode of uitvoering van een MER, noch worden kwantitatieve normen voor milieueffecten beschreven.

2. Controlemechanismen en Handhaving

- De NMA wordt in de Milieu Raamwet aangewezen als toezichthoudende instantie, maar het ontbreken van specifieke handhavingsprocedures en sancties tegen inadequate MER's of ontbrekende naleving maakt het systeem kwetsbaar voor misbruik.
- Het recht van de NMA om activiteiten stil te leggen of aan te passen indien het MER onacceptabele milieueffecten voorspelt, lijkt afhankelijk van subjectieve interpretatie. Dit ondermijnt de geloofwaardigheid en het vertrouwen in beslissingen van de autoriteit.

3. Afwezigheid van Verplichte Internationale Normen

- Hoewel de wet verwijst naar internationale standaarden (Artikel 28), ontbreekt een juridisch afdwingbare verplichting om deze normen te implementeren. Dit betekent dat bedrijven zoals Chinalco zich niet gebonden hoeven te voelen aan deze standaarden, tenzij expliciet opgenomen in de overeenkomst.

4. Gebrek aan Sancties voor Non-Compliance

- De wet biedt mogelijkheden tot boetes en dwangsommen (Artikelen 43-44), maar deze zijn relatief laag en bieden onvoldoende afschrikking voor een multinational als Chinalco.

Problemen met de Bauxietdeal

De regering van Suriname heeft publiekelijk verklaard dat Chinalco zich zal houden aan internationale milieunormen. Echter, deze belofte is problematisch en ongeloofwaardig gezien de structurele tekortkomingen in de wetgeving en het beleid.

1. Geen Garantie op MER-kwaliteit

- Zonder duidelijke toetsingsnormen en strikte controlemechanismen is er geen garantie dat Chinalco een diepgaande en betrouwbare MER zal opstellen. Dit opent de deur voor oppervlakkige rapportages die enkel als formaliteit dienen.

2. Misleiding van het Publiek

- Door te suggereren dat internationale normen van toepassing zijn, wekt de regering een vals gevoel van veiligheid bij de bevolking. Zonder expliciete opname van deze normen in de overeenkomst en adequate handhaving door de NMA, blijven deze beloften hol.

3. Onvoldoende Controle door de NMA

- De NMA beschikt niet over de middelen, bevoegdheden en juridische instrumenten om effectief toezicht te houden op een project van deze omvang. Dit onderstreept de machteloosheid van de instantie en het gebrek aan bescherming van milieubelangen.

4. Inconsistentie in Beleidsvoering

- Het feit dat specifieke eisen voor MER's afhankelijk zijn van staatsbesluiten, toont een gebrek aan commitment aan milieubescherming. Dit vertraagt de invoering van robuuste milieuregels en creëert onzekerheid over de implementatie.

De Geloofwaardigheid van Chinalco en de Regering

De samenwerking tussen de regering en Chinalco toont al tekenen van eenzijdigheid en gebrek aan transparantie. Eerdere ervaringen met multinationals in de mijnbouwsector suggereren dat MER-processen vaak worden vertraagd of gebrekkig uitgevoerd. Het goedkeuren van de bauxietdeal zonder een robuuste en getoetste MER is een schending van de wettelijke zorgplicht van de regering en de Commissie die de onderhandelingen voert.

Bovendien toont de afhankelijkheid van staatsbesluiten om MER-criteria in te stellen dat de regering milieubescherming als ondergeschikt beschouwt aan economische belangen. Dit ondermijnt niet alleen het milieubeleid, maar ook het vertrouwen van het volk in de overheid.

Conclusie

De combinatie van een gebrekkige Milieu Raamwet, de machteloosheid van de NMA en de loze belofte van internationale naleving maakt de bauxietdeal met Chinalco juridisch en praktisch onbetrouwbaar. Deze deal vormt een aanzienlijk risico voor de ecologische, sociale en economische belangen van Suriname. Het parlement heeft de morele en wettelijke plicht om deze overeenkomst resoluut af te wijzen en te eisen dat

eerst een robuust juridisch en milieukader wordt ontwikkeld voordat internationale deals worden gesloten. Zonder dergelijke hervormingen blijft de bescherming van Suriname's natuurlijke hulpbronnen een farce.

"-----"

DEEL VII. INTERNATIONALE BELEID INZAKE NATUURLIJKE HULPBRONNEN

Het beheer en de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen variëren wereldwijd, afhankelijk van nationale wetgeving, economische prioriteiten en maatschappelijke waarden. Belangrijke financiële regelingen zoals licentievergoedingen, royalty's en fiscale behandelingen spelen een cruciale rol in hoe landen hun natuurlijke rijkdommen beheren. Hieronder volgt een overzicht van deze praktijken in Europa, de Verenigde Staten, Latijns-Amerika en Afrika.

Europa

In Europa ligt de nadruk op duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen, zoals vastgelegd in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) en de Europese Green Deal. Hoewel de EU richtlijnen biedt, bepalen individuele lidstaten hun eigen beleid met betrekking tot de exploitatie van hulpbronnen.

- **Licentievergoedingen en Royalty's:** De voorwaarden voor het verlenen van exploitatierechten verschillen per land en sector. In de mijnbouwsector hanteren veel Europese landen een systeem van licentievergoedingen en royalty's die gebaseerd zijn op de hoeveelheid gewonnen mineralen of de marktwaarde daarvan.
- **Fiscale Behandeling:** De fiscale behandeling van inkomsten uit natuurlijke hulpbronnen varieert. Sommige landen heffen specifieke belastingen op winsten uit de exploitatie van hulpbronnen, terwijl andere belastingvoordelen bieden om investeringen aan te trekken. Daarnaast zijn er EU-brede regels, zoals de bronbelasting op rente en royalty's, die van invloed kunnen zijn op grensoverschrijdende betalingen.

Verenigde Staten

De VS heeft een gedecentraliseerd systeem voor het beheer van natuurlijke hulpbronnen, met zowel federale als staatsreguleringen.

- **Licentievergoedingen en Royalty's:** Op federaal land worden mijnbouwrechten verleend via een systeem van claims en leases, waarbij bedrijven royalty's betalen op basis van de productie. De tarieven variëren per type hulpbron en locatie.
- **Fiscale Behandeling:** De federale overheid en individuele staten heffen belastingen op inkomsten uit de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen. Daarnaast kunnen bedrijven profiteren van belastingaftrekken voor exploratie- en ontwikkelingskosten.

Latijns-Amerika

Latijns-Amerikaanse landen hebben diverse benaderingen voor het beheer van hun natuurlijke hulpbronnen, vaak beïnvloed door nationale belangen en economische behoeften.

- **Licentievergoedingen en Royalty's:** Veel landen in de regio hanteren royalty's die variëren tussen 5% en 15% van de productie of verkoopwaarde. Sommige landen bieden flexibele royaltytarieven om buitenlandse investeringen aan te trekken.
- **Fiscale Behandeling:** De fiscale regimes omvatten doorgaans winstbelastingen, maar sommige landen bieden belastingvoordelen om investeringen in de mijnbouwsector te stimuleren.

Afrika

Afrikaanse landen streven naar een balans tussen het aantrekken van buitenlandse investeringen en het maximaliseren van de voordelen voor de lokale economie.

- **Licentievergoedingen en Royalty's:** Royaltytarieven variëren sterk, afhankelijk van het land en de specifieke hulpbron. Sommige landen hebben progressieve royaltytarieven die stijgen met de productie of winst.
- **Fiscale Behandeling:** Naast winstbelastingen kunnen er extra heffingen zijn, zoals belastingen op overwinsten. Sommige landen bieden belastingvrijstellingen in de beginfase van projecten om investeringen aan te moedigen.

Conclusie

Het beleid met betrekking tot de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen en de bijbehorende financiële regelingen varieert wereldwijd. Factoren zoals economische prioriteiten, juridische structuren en maatschappelijke waarden spelen hierbij een rol. Het is essentieel voor landen om een evenwicht te vinden tussen het aantrekken van investeringen en het waarborgen van duurzame en rechtvaardige voordelen voor hun bevolking.

Een Natie Verkopen: Hoe Suriname Zijn Natuurlijke Hulpbronnen Aan Buitenlandse Multinationals Verliest

In de schaduw van economische crises en politieke onrust dreigt de Republiek Suriname opnieuw het slachtoffer te worden van wat velen zien als een modern kolonialisme. Dit keer is het niet met ketens of geweld, maar met pennenstreken en verraad aan nationale belangen. De recente conceptovereenkomst met het Chinese Chinalco weerspiegelt de structurele zwakheden in Suriname's onderhandelingspositie en de bereidheid van opeenvolgende regeringen om buitenlandse investeerders te bevoordelen ten koste van het volk.

De Dictatuur van de Overeenkomst

De conceptovereenkomst met Chinalco leest als een dictaat, niet als een eerlijke onderhandeling. Met belastingvrijstellingen, marginale royaltypercentages en de volledige passieve deelname van de staat, lijkt het alsof Suriname slechts een toeschouwer is bij de exploitatie van zijn eigen bodemschatten. Suriname krijgt een gratis aandeel van 13%, zonder zeggenschap of stemrecht in strategische beslissingen. Deze zogenaamde participatie verhult echter dat het land geen controle heeft over de eigen natuurlijke hulpbronnen.

Belastingvrijstellingen: Alle belangrijke belastingen worden kwijtgescholden: winstbelasting, invoerrechten, en zelfs BTW. Dit is niets minder dan een juridische opheffing van de fiscale soevereiniteit van Suriname. De stabiliteitsclausule in de overeenkomst beperkt bovendien toekomstige parlementen in het maken van beleidswijzigingen, wat een gevaarlijke precedent schept.

Een Historisch Patroon van Uitbuiting

Suriname is geen vreemdeling in het verliezen van zijn rijkdommen aan buitenlandse belangen. Van de gouddeals met multinationals zoals Newmont en Iamgold tot de oliedeals met TotalEnergies en Apache, is de geschiedenis bezaaid met schandalen van verduistering en economische uitbuiting.

De olieovereenkomst met Apache en TotalEnergies illustreert dit treffend. Met de 'Cost Oil'-clausule wordt tot 80% van de bruto-inkomsten aangewend voor kostenverhaal, waardoor Suriname nauwelijks winstbelasting ontvangt. De 'Profit Oil'-verdeling, afhankelijk van een R-factor, zorgt ervoor dat Suriname pas na jaren significante inkomsten kan verwachten, als die er al komen.

Het patroon is duidelijk: regeringen sluiten overeenkomsten met voorwaarden die systematisch in het nadeel van het land werken, vaak met behulp van staatsbedrijven die handelen buiten de parlementaire controle.

Strijdigheid met Wet- en Regelgeving: Een Juridische Farce

De conceptovereenkomst met Chinalco is niet alleen een economische ramp, maar tevens een juridische farce die fundamentele grondwettelijke en wettelijke principes schaamteloos schendt. De verstrekte belastingvrijstellingen – waaronder vrijstellingen van inkomstenbelasting, btw en invoerrechten – zijn een directe schending van **Artikel 156 van de Grondwet**, dat vereist dat belastingen uitsluitend bij wet mogen worden gewijzigd of afgeschaft. Hoewel de regering deze vrijstellingen in de conceptovereenkomst heeft opgenomen en deze ter goedkeuring aan De Nationale Assemblée heeft aangeboden, ondermijnen deze vrijstellingen de fiscale soevereiniteit van Suriname en schaden zij **het gezag van het parlement** als de hoeder van rechtvaardig fiscaal beleid.

De stabiliteitsclausule, die toekomstige wijzigingen in de fiscale wetgeving verbiedt wanneer deze de belangen van Chinalco zouden schaden, is in strijd met **Artikel 73 van de Grondwet**, dat de wetgevende autonomie van Suriname waarborgt. Hiermee wordt het parlement **effectief monddood** gemaakt en wordt de rechtsstaat onder druk gezet door buitenlandse commerciële belangen.

Daarnaast mist de royaltystructuur, die slechts 3,5% tot maximaal 5% van de exportwaarde omvat, elke basis in rechtvaardigheid en billijkheid. Dit staat haaks op **Artikel 41 van de Grondwet**, dat voorschrijft dat natuurlijke hulpbronnen **ten voordele van het volk** moeten worden beheerd. De marginale opbrengsten en economische voordelen tonen aan dat deze overeenkomst vooral de belangen van de buitenlandse onderneming dient en niet die van het Surinaamse volk.

Dit cumulatieve gebrek aan naleving van fundamentele wetten maakt de overeenkomst juridisch onhoudbaar en moreel verwerpelijk. Het is de plicht van het parlement om niet alleen deze schendingen aan de kaak te stellen, maar de overeenkomst resoluut af te wijzen.

De Impact op Inheemse Gemeenschappen en Milieu

De inheemse gemeenschappen van West-Suriname hebben met recht hun zorgen geuit over de impact van deze overeenkomst. Het ontbreken van Free, Prior, and Informed Consent (FPIC), zoals vereist door internationale standaarden en bevestigd in meerdere vonnissen van het Inter-Amerikaans Hof voor de Rechten van de Mens, toont een fundamenteel gebrek aan respect voor de rechten van de oorspronkelijke volkeren van Suriname. Bovendien is de verplichting om een Milieu Effect Rapportage (MER) uit te voeren slechts een papieren belofte, gezien de ontoereikende normen en zwakke handhaving onder de huidige Milieu Raamwet. Het risico op grootschalige ecologische schade en onomkeerbare verlies van biodiversiteit is reëel, terwijl de gemeenschappen die afhankelijk zijn van deze gebieden worden genegeerd.

Armoede en Onwetendheid: De Onzichtbare Kosten

De gevolgen van deze rampzalige deals worden gevoeld door de gewone burgers. Terwijl buitenlandse investeerders miljarden binnenhalen, blijft de gemiddelde Surinamer gevangen in een vicieuze cirkel van armoede en werkloosheid. De beloften van

economische groei en welvaart klinken hol, zoals blijkt uit het mislukken van eerdere projecten.

De commissie die de onderhandelingen voerde, fungeerde feitelijk als handlangers van Chinalco. Met een gebrek aan transparantie, eenzijdige voordelen voor de investeerder en het volledig negeren van alternatieve financieringsmodellen, toont deze overeenkomst de diep gewortelde incompetentie en corrupte prioriteiten van de betrokken regeringen.

De Morele Verantwoordelijkheid

Het is cruciaal om deze overeenkomst te beoordelen in de context van eerlijke internationale handelspraktijken. De Foreign Corrupt Practices Act (FCPA) van 1997 en precedents zoals de SEC-zaken tegen Credit Suisse en Koninklijke Philips tonen aan dat dergelijke overeenkomsten niet alleen immoreel maar ook illegaal kunnen zijn. De overeenkomsten met Chinalco, evenals de eerdere goud- en oliedeals, tonen overeenkomsten met deze schandalen: een gebrek aan transparantie, misbruik van posities, en economische uitbuiting.

Conclusie: Een Oproep tot Verzet

Deze conceptovereenkomst moet niet alleen worden afgewezen; het moet dienen als een waarschuwing voor alle Surinamers. De geschiedenis van economische uitbuiting zal zich blijven herhalen zolang regeringen doorgaan met het onderschrijven van deals die slechts enkelen bevoordelen en de natie als geheel verarmen.

Parlementariërs, verwerp deze overeenkomst. U vertegenwoordigt een volk dat al te lang heeft geleden onder economisch onrecht en politiek verraad. Het is tijd om op te staan voor wat juist is en te vechten voor de soevereiniteit en waardigheid van Suriname. Het lot van uw land ligt in uw handen. Laat de geschiedenis u niet beoordelen als medeplichtigen aan nationale verarming, maar als helden die zich hebben ingezet voor rechtvaardigheid en welvaart.

Burgers van Suriname, als De Nationale Assemblée deze overeenkomst goedkeurt, ligt het aan u om te handelen. De Grondwet legt de hoogste macht in uw handen. Dwing de volkswil af !

Een Verraad aan het Surinaamse Volk: Waarom de Bauxietdeal met Chinalco Niet Alleen Ongrondwettig is, maar Ook een Schandaal van Proprieties

De conceptovereenkomst tussen Suriname en Chinalco is een schandvlek die niet alleen de economische soevereiniteit van het land ondermijnt, maar ook de integriteit van het bestuur ernstig in twijfel trekt. Wanneer we deze deal afzetten tegen internationale standaarden voor het beheer van natuurlijke hulpbronnen, worden de juridische, economische en morele tekortkomingen onmiskenbaar. Dit is niet alleen een slechte deal, het is een verraad aan het Surinaamse volk.

Ongrondwettigheid: Een Schending van de Basisprincipes van Recht

De Surinaamse Grondwet bepaalt in **Artikel 41** dat natuurlijke hulpbronnen ten voordele van de samenleving moeten worden beheerd. De deal met Chinalco, die marginale royalty's tussen 3,5% en 5% oplevert, terwijl internationale standaarden royalty's van minstens 10%-15% voorschrijven, staat hier haaks op. Deze royalty's zijn onvoldoende om de kosten van milieuschade, infrastructurele eisen en economische ongelijkheid te compenseren.

Daarnaast stelt de Grondwet in **Artikel 156** dat belastingen alleen bij wet mogen worden ingesteld, gewijzigd of afgeschaft. De verstrekte belastingvrijstellingen – inclusief vrijstellingen van inkomstenbelasting, btw en invoerrechten – ondermijnen deze grondwettelijke bepaling. Hoewel de overeenkomst nog ter goedkeuring aan het parlement ligt, kan dit orgaan onmogelijk een deal sanctioneren die in directe strijd is met de Grondwet.

De stabiliteitsclausule, die toekomstige regeringen en parlementen verbiedt om wijzigingen in fiscale voorwaarden door te voeren, is eveneens problematisch. Dit is een fundamentele inbreuk op de democratische rechten van toekomstige generaties en beperkt de wetgevende macht in een onacceptabele mate.

Financiële Disproportionaliteit: De Chinese Onderneming Boven Het Belang van Suriname

Chinalco krijgt met deze overeenkomst een vrijwel onbeperkte toegang tot de bauxietreserves van West-Suriname tegen voorwaarden die in geen enkel opzicht proportioneel zijn. De totale investering van USD 426 miljoen klinkt indrukwekkend, maar biedt Suriname nauwelijks directe voordelen. De royalty's zijn schandalig laag en de belastingvrijstellingen ontnemen het land honderden miljoenen dollars aan potentiële inkomsten.

Internationale voorbeelden tonen hoe dit anders kan. In Latijns-Amerika hanteren landen zoals Chili en Peru royaltytarieven tussen de 10% en 15%, afhankelijk van de productiewaarde. In Afrika zijn progressieve royaltytarieven gangbaar, die stijgen met de winstgevendheid van projecten. Waarom wordt Suriname dan afgescheept met een deal waarin de Chinese multinational alle financiële voordelen geniet?

De passieve deelname van Suriname met slechts 13% aandeelhouderschap, zonder enige zeggenschap, onderstreept de economische ongelijkheid in deze deal. In plaats

van een evenwichtige verdeling van risico's en beloningen, wordt de staatskas geplunderd ten gunste van een buitenlandse multinational.

Vermoeden van Omkoping: Een Onmiskenbare Geur van Corruptie

De voorwaarden van deze deal zijn zo extreem nadelig voor Suriname dat het moeilijk is om aan te nemen dat deze overeenkomst tot stand is gekomen zonder duistere motieven. Het patroon van achterkamertjespolitiek, het gebrek aan transparantie en de eenzijdige bevoordeling van Chinalco roepen ernstige vragen op over de integriteit van de betrokken partijen.

Internationale anticorruptiewetten, zoals de **Foreign Corrupt Practices Act (FCPA)** in de Verenigde Staten, stellen dat buitenlandse bedrijven niet mogen deelnemen aan corruptieve praktijken om deals veilig te stellen. Gezien de buitensporige belastingvrijstellingen en de minimale economische voordelen voor Suriname, is er een redelijke grond om te vermoeden dat omkoping hier een rol heeft gespeeld. De geschiedenis van Suriname toont aan dat dergelijke deals vaak worden gesloten met het oog op persoonlijke verrijking door overheidsfunctionarissen. Het ontbreken van publieke aanbestedingen en transparante rapportage versterkt deze vermoedens. Als deze deal doorgaat, ondermijnt dat niet alleen de economie, maar ook het vertrouwen in het bestuur.

Sociale en Ecologische Vernietiging

De inheemse gemeenschappen in West-Suriname hebben al geprotesteerd tegen deze overeenkomst, met het argument dat hun rechten op **Free, Prior, and Informed Consent (FPIC)** zijn genegeerd. De geplande mijnbouwactiviteiten zullen hun leefgebieden onherroepelijk beschadigen, terwijl er geen concrete plannen zijn voor milieuherstel of compensatie.

De **Milieu Raamwet 2020**, die bedrijven verplicht om een Milieu Effect Rapportage (MER) op te stellen, biedt onvoldoende toetsingsnormen om de impact van Chinalco's activiteiten adequaat te beoordelen. De kans is groot dat het MER een formaliteit wordt zonder daadwerkelijke naleving van milieunormen. Dit is een duidelijke illustratie van hoe de regering en Chinalco hun verplichtingen verzaken.

Conclusie: Een Roep om Verzet

De bauxietdeal met Chinalco is niet alleen ongrondwettelijk en financieel nadelig, maar draagt ook de kenmerken van corruptie en structureel wanbeheer. Het parlement van Suriname heeft de morele en juridische plicht om deze overeenkomst resoluut af te wijzen. Suriname's natuurlijke rijkdommen zijn het bezit van het volk en mogen niet worden uitgeleverd aan buitenlandse belangen zonder eerlijke en rechtvaardige voorwaarden.

Als deze overeenkomst wordt goedgekeurd, betekent dat een veroordeling van het Surinaamse volk tot armoede en uitbuiting. Het is tijd voor transparantie,

verantwoording en de verdediging van nationale soevereiniteit. Alleen door dit schandaal te verwerpen, kan Suriname een begin maken met het herstellen van vertrouwen in zijn bestuur en het waarborgen van een betere toekomst.

“ ===== ”